

Інструкція по заповненню робочої навчальної програми дисципліни

1. Заповнення **Титульного аркушу** робочої навчальної програми дисципліни здійснюється із врахуванням наступних особливостей:

1.1. Для дисциплін які включені до навчальних програм, що запроваджені із 2016 року шифри і назви галузі знань та спеціальності вказуються у відповідності до Постанови Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. за № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (зі змінами);

1.2 Для дисциплін які включені до навчальних програм, що запроваджені до 2016 року шифри і назви галузі знань та спеціальності, а також додаткова позиція – шифр і назва напряму підготовки, вказуються у відповідності до Постанов Кабінету Міністрів України: від 13 грудня 2006 р. № 1719 “Про перелік напрямів, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра” та від 27 серпня 2010 р. № 787 “Про затвердження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційними рівнями спеціаліста і магістра” (зі змінами)

1.3. Позиція «**Спеціалізація**» заповнюється за умови що дисципліна входить до спеціалізованого (профільованого) блоку (пакету) дисциплін навчального плану

1.4. В позиції «**вид дисципліни**» слід вказати статус даної дисципліни: *обов'язкова, вибіркова чи факультативна*

1.5. В позиції «**Викладачі**» вказуються всі науково-педагогічні працівники, які забезпечують викладання даної дисципліни у відповідному навчальному році за цією робочою програмою.

2. На звороті титульного аркушу (2-га сторінка), в позиції «**Розробник(и)**» слід вказати авторів робочої програми (найчастіше – лектор), подавши інформацію у наступному форматі: ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада, кафедра)

2.1. Робоча програма навчальної дисципліни розглядається на засіданні кафедри (циклової комісії – для коледжів), науково-методичної комісії факультету/інституту (радї навчального закладу - коледжу), підписується завідувачем кафедри (головою циклової комісії), головою науково-методичної комісії факультету/інституту (головою ради) і затверджується заступником декана/директора інституту з навчальної роботи (заступником директора коледжу).

2.2. У випадку коли дисципліна буде викладатися на факультеті/в інституті відмінному від того у складі якого знаходиться кафедра викладання, обов'язковим є погодження із науково-методичною комісією факультету-замовника.

2.3. У випадку читання дисципліни, яка не є профільною для факультету чи

інституту обов'язковим є погодження з науково-методичною комісією профільного факультету (робиться додатковий запис про погодження). У випадку економічних та юридичних наук погодження із предметною комісією з економічних та юридичних наук при Науково-методичній раді Університету.

3. При заповненні основних розділів:

3.1 Обсяг тексту в позиції «**1. Мета дисципліни**» не повинен перевищувати 300 символів, а в позиції «**3. Анотація навчальної дисципліни**» - 700 символів.

3.2. В позиції «**4. Завдання (навчальні цілі)**» (обсяг до 500 символів) слід вказати, зокрема, на досягнення яких компетентностей випускника спрямована дана дисципліна. Загальні компетентності вказуються у відповідності до переліку затвердженого наказом МОН України від 01.06.2016 р. за №600.

3.3. При заповненні позиції «**5. Результати навчання за дисципліною**» : заплановані для дисципліни результати навчання (далі - РН(Д)) слід описати із детальністю достатньою для розробки/обґрунтування заходів оцінювання. Код результатів визначається у відповідності до належності РН(Д) до знань (1.х), вмінь (2.х), комунікації (3.х), автономності та відповідальності (4.х). при цьому РН(Д) відповідного спрямування вказуються виключно у випадку їх наявності за конкретною дисципліною. Формулювання результатів навчання здійснюється із використанням активних дієслів (знати, вміти, прийняти рішення, використати тощо. Детальні рекомендації див.: наказ МОН України від 01.06.2016 за №600 [Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/reforma-osviti/naukovo-metodichna-rada-ministerstva/metodichni-rekomendacziyi.html>] і «Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації» / Авт.: В.М. Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. – К. : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 120 с.).

3.3.1 В комірці «**Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання**» вказуються ті форми занять, навчальні заходи, методи, технології тощо, які будуть використані викладачем для забезпечення здобуття студентом відповідних РН(Д): лабораторна робота, лекція, семінарське заняття, Case study тощо.

3.3.2 В комірці «**Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)**» вказується вид роботи/діяльності студента за яким буде оцінюватись рівень досягнення РН(Д) (тест, задача, контрольна із відкритими відповідями, реферат, звіт по лабораторній роботі тощо) і (в разі потреби) мінімальний пороговий рівень (тільки після досягнення якого зараховуються бали) позитивної оцінки (наприклад: тестова контрольна робота із закритими відповідями, 60% правильних відповідей).

3.3.3 В комірці «**Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни**» вказуються частка (у%) оцінки за вказаний РН(Д) у підсумковій оцінці з дисципліни (сума за всіма РН(Д) дорівнює 100%).

3.4. При заповненні позиції «**6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами**» слід показати (відміткою «+») яким саме результатам навчання освітньої програми відповідають РН(Д). заповнення цієї таблиці не обов'язкове для вибірових дисциплін які не входять до блоків спеціалізації.

3.5. При заповненні позиції «**7.1 Форми оцінювання студентів**» слід зазначити перелік видів робіт та форм їх контролю / оцінювання із зазначенням результатів

навчання які на них мають бути оцінені, а також кількість балів/відсоток у підсумковій оцінці із дисципліни, пороговий рівень позитивної оцінки. Наприклад:

- семестрове оцінювання:

1. *Контрольна робота з 1 –ї теми (тест): РН 1.1.— 10 балів/6 балів.*
2. *Реферат: РН1.1, РН 2.1. - 20 балів/12 балів.*
3. *Контрольна робота з 2 –ї теми (тест): РН 1.2.— 10 балів/6 балів.*
4. *Лабораторні роботи (5 робіт): РН2.2. – 4бали/2бали за кожну*

При описі підсумкового оцінювання фіксується його форма (екзамен, комплексний екзамен, диференційований залік)¹:

- форма оцінювання (у випадку комплексного екзамену слід вказати питому вагу складових);

- максимальна кількість балів які можуть бути отримані студентом (зазвичай 40 балів по 100-бальній шкалі);

- результати навчання які будуть оцінюватись;

- форма проведення і види завдань (а також їх частка в сукупній оцінці);

- мінімальний пороговий рівень екзаменаційної оцінки, за якої іспит вважається складеним. Наприклад (для випадку коли на екзамен виноситься 40 балів): **"Для отримання загальної позитивної оцінки з дисципліни оцінка за екзамен не може бути меншою 24 балів"**²

Слід також чітко прописати умови, які висуваються викладачами даної дисципліни як необхідна умова допуску до екзамену: **"Студент не допускається до екзамену, якщо під час семестру набрав менше ніж _____ балів"**³. Якщо серед результатів навчання дисципліни є такі які не можуть бути перевірені на екзамені формулюються додаткові вимоги, наприклад: **"Студент допускається до екзамену за умови виконання всіх (або %) передбачених планом лабораторних робіт"**

3.6. При заповненні позиції **«7.2 Організація оцінювання»** обов'язково зазначається порядок організації передбачених робочою навчальною програмою форм оцінювання із зазначенням орієнтовного графіку оцінювання. У випадку коли дисципліна викладається два і більше семестрів, слід чітко вказати порядок формування заключної оцінки, у тому числі співвідношення між підсумковими формами контролю в семестрах.

3.7. При заповненні позиції **«8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план _____ занять»** слід вказати про які саме заняття йде мова (лекцій і семінарських; лекцій і лабораторних; тощо). Можливий поділ дисципліни на розділи або частини. Крім тем лекційних/практичних/семінарських занять і назв лабораторних робіт вказуються також теми, винесені на самостійне вивчення. Вказуються також реферати, інші контрольні заходи (після завершення відповідних

¹ Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання для успішних студентів

² У випадку коли студент на екзамені набрав менше вказаної кількості балів вони не додаються до семестрової оцінки (незалежно від кількості балів, отриманих під час семестру), в екзаменаційній відомості у колонці "бали за екзамен" ставиться "0", а в колонку «результуюча оцінка» переноситься лише кількість балів, отриманих під час семестру.

³ Мінімальна кількість балів не може бути меншою ніж різниця рівня порогової оцінки (60 балів) і кількості балів в винесених на екзамен (зазвичай 40) — якщо у студента менше 20 балів, він фізично не в змозі отримати позитивну оцінку. Викладач, якщо це аргументовано результатами навчання які не виносяться на екзамен, може визначити і вищий рівень мінімальної оцінки (як правило до 36 балів).

тем, розділів, частин). Може, за умови наявності в навчальному плані, зазначатися курсова робота.

У робочій програмі навчальної дисципліни для лекційних, семінарських, практичних і лабораторних занять зазначається реальна, кратна 2 (час тривалості пари), кількість годин. Час відведений на інші види навчального навантаження студента може бути кратний 1 годині.

Голова Науково-методичної ради

В.А.Бугров